

Tuen ja ohjauksen strategia 2024-2030 lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Strategiatyön taustaa

- Kasvatus- ja opetuslautakunta on kokouksessaan 13.12.2022 § 168 Kasvatuksen ja opetuksen oppilaan tuen strategian hyväksymisen yhteydessä päättänyt toisen asteen tuen strategian valmistelusta kevään 2023 aikana
- Toisen asteen tuen ja ohjauksen strategia on osa Turun kaupungin pormestariohjelmaan (2021–2025) sisältyvää Osaamisen kärkihanketta ja Maan parasta oppimispolkua

Strategian valmistelu

- Ohjausryhmä: kasvatus- ja opetusjohtaja Timo Jalonen, palvelualuejohtaja Hannu Immonen, palvelualuejohtaja Jussi Paavola, muutosjohtaja Anu Parantainen, rehtori Päivi Lehtinen, kehittämispäällikkö Jaana Kilpinen ja erityispalvelupäällikkö Marika Rae
- Turun ammatti-instituutin osalta työstössä oli mukana eri ammattiryhmiä edustava koordinaatioryhmä
- Keskeisiä koostajia lukion erityisopettaja Heli Ketovuori ja ammatti-instituutin lehtori Pirjo Peltonen, valmistelusta vastanneet keväällä 2023 TAln opintopalvelupäällikkö Riikka Koivunen ja syksyllä TAln rehtori Päivi Lehtinen

Toimintaympäristö

Lukio

- opiskelijoita noin 4 000
- opetushenkilöstöä noin 230
- noin 5 % muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia
- ei erityisen tuen päätöksiä vaan pedagogisen tuen suunnitelmia
- 5 suomenkielistä päivälukiota ja iltalukio sekä ruotsinkielinen päivälukio

Turun ammatti-instituutti

- opiskelijoita vuosittain noin 10 000, joista alle puolet yhteishaun kautta tulevia perustutkinto-opiskelijoita
- henkilöstöä noin 600, josta opettajia ja ohjaajia noin 500
- 26 % muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia
- erityisen tuen päätöksiä noin 1 000
- koulutusyksiköitä 10, lisäksi ohjauksen ja opiskeluhyvinvoinnin yksikkö, oppisopimustoimisto ja 2 yhteisten palveluiden yksikköä

Strategian tavoite

- Kehittää oppilaitosten toteuttamaa tukea ja ohjausta niin, että ne mahdollistavat opiskelijan kasvun kohti omaa potentiaaliaan ja tulevaisuuden suunnitelmien toteutumista
- Selkeät askelmerkit Turun toisen asteen tuen ja ohjauksen kehittämistyöhön
- Opiskelijan palveluiden ja kohtelun yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon tulee toteutua kaikissa oppilaitoksissa
- Oppimisen tuki ja ohjaus ovat kaikkien opiskelijoiden oikeus ja oppilaitosten henkilöstön yhteinen velvollisuus

Strategian toteutus ja seuranta

- Kehittämiskohteisiin laaditaan strategian hyväksymisen jälkeen etenemissuunnitelmat ja tarkennetut tavoitteet
- Toisen asteen tuen ja ohjauksen strategian 2030 toteutumista tullaan päivittämään ja seuraamaan vuosittain palvelusuunnitelmien kautta
- Strategia tulee olemaan ns. elävä asiakirja, joka huomioi toimintaan vaikuttavat muutostarpeet ja kehittyä strategian toteuttamisen yhteydessä
- Kehittämisessä hyödynnetään myös erikseen haettavia kehittämisrahoituksia

tasa-arvo &
yhdenvertaisuus

osallisuus &
yhteisöllisyys

strategian
arvot

moninaisuuden
arvostus

saavutettavuus

Valmistelun tausta-aineistoja

- Toimintaa ohjaajat lait, määräykset
- Johdon työpajat
- Lukion ja ammatillisen koulutuksen henkilöstön kyselyt
- Tiettyjen ammattiryhmien täsmennetyt kyselyt/haastattelu
- Opiskelijakuntien kuuleminen
- Huoltajien kuuleminen
- Sidosryhmien kuuleminen
- Kyselyistä ja kommentointikiirroksista saatujen tietojen lisäksi on tausta-aineistona hyödynnetty mm. Kouluterveyskyselyä, valtakunnallisia ja alueellisia raportteja

Opiskelijoiden tuen tarpeet ovat kasvaneet ja moninaistuneet

Nostoja Turusta

- Tyttöjen kuormittuneisuus
 - Uupumusasteinen väsymys koulutyössä: lukio 39 %, TAI 24 %
 - 12 kk aikana huolta mielenterveydestään kantaneet: lukio 55 %, TAI 52 %
 - TAIssa lähes 50 % tytöistä kokee tyytymättömyyttä omaan elämäänsä
- Vaikeuksia oppimistaidoissa
 - Toisella asteella 44 % opiskelijoista kokee vaikeuksia oppimistaidoissa
- S2- oppijoiden määrän kasvu

Opiskelijoiden toiveita

Lukio

- Enemmän paperisia oppimateriaaleja
- Tehokkaiden opiskelutaitojen opetusta
- Kiireettömyyttä
- Opetushenkilöstölle enemmän aikaa opiskelijoiden kohtaamiseen
- Tilojen esteettömyyttä
- Itsenäisen työskentelyn tiloja

TAI

- Opettajilta enemmän aikaa pysähtyä kohtaamaan opiskelijoita
- Matalalla kynnyksellä saatavaa keskusteluapua
- Suvaitsevaisuutta opiskelukavereita kohtaan
- Parempia taukotiloja
- Yhteisöllisyyttä

Henkilöstö kuormittuu

- Opiskelijoiden oireilu ja kasvanut tuen tarve haastavat opetushenkilöstön jaksamista ja osaamista
- Jatkuva kiire ja riittämättömyyden tunne kuormittavat

Keskeisiä kehittämiskohteita

- Muuttunut tilanne edellyttää lisää resursseja
 - opiskelijoiden kohtaamiseen
 - opiskelijoiden tuen tarpeiden varhaiseen ja systemaattiseen tunnistamiseen
 - opiskelijoiden laadukkaaseen tukeen ja ohjaukseen
 - kehittää konkreettisia malleja tuen ja ohjauksen suunnitteluun, toteutukseen ja vaikuttavuuden arviointiin ja seurantaan
 - luoda eri ammattiryhmille ohjeistus ja roolitus
 - kehittää toimivia tuen ja ohjauksen rakenteita
 - S2-, kieli- ja kulttuuritietoiseen opetukseen
 - henkilöstön täydennyskoulutukseen, työnohjaukseen ja yhteiseen suunnitteluun ja kehittämiseen

Kiitos!

heli.ketovuori@edu.turku.fi; pirjo.peltonen@edu.turku.fi

Liitteet

Keskeiset kehittämiskohteet toisen asteen tuessa ja ohjauksessa

Toimintatavat ja -mallit, prosessit

- Kehitetään systemaattisia opiskelijoiden tuen tarpeen havaitsemisen toimintamalleja
- Kehitetään konkreettisia malleja tuen ja ohjauksen suunnitteluun, toteutukseen ja vaikuttavuuden arviointiin, sekä luodaan eri ammattiryhmille ohjeistus ja roolitus
- Luodaan säännöllisen seurannan malli tuen ja ohjauksen toimivuudelle ja vaikuttavuudelle
- Kehitetään opiskelijoiden kohtaamiseen malleja, selkeytetään prosesseja ja varmistetaan riittävät resurssit
- Tunnistetaan ja huomioidaan eri opiskelijaryhmien tarpeet koulutustarjonnan suunnittelussa
- Kehitetään oppimisympäristöjä ja monimuoto-opiskelua sekä otetaan digitaalisten oppimateriaalien rinnalle tarvittaessa painettua materiaalia

Keskeiset kehittämiskohteet toisen asteen tuessa ja ohjauksessa

Toimintatavat ja -mallit, prosessit

- Kehitetään suomi toisena kielenä (S2) ja kielitietoista opetusta
- Tuetaan opiskeluhuvinvointia ja ennaltaehkäistään yksinäisyyttä yhteisöllisyyttä lisäävillä toimenpiteillä
- Varmistetaan riittävät esteettömät opetus- ja työskentelytilat opiskelijoille ja henkilöstölle
- Mahdollistetaan opiskelijoiden erilaisten polkujen toteutuminen kaikilla aloilla, esimerkiksi opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot, ammattikorkeakoulupolku, kaksoistutkinnon kehittäminen (TAI)
- Huomioidaan kampuksien tilojen suunnittelussa ohjauksen ja tuen tarpeet, opiskelijakunnan tarpeet sekä esteettömyys (TAI)
- Pienennetään lukioiden opiskelijaryhmien kokoa niiden opintojaksojen kohdalla, joissa ryhmät ovat liian suuria (lukio)

Keskeiset kehittämiskohteet toisen asteen tuessa ja ohjauksessa

Henkilöstö

- Vahvistetaan oppimisen tuen osaamista ja oppimaan oppimisen ohjauksen taitoja koko henkilöstöllä
- Tuetaan henkilöstön työhyvinvointia
- Kehitetään henkilöstön työnohjausta
- Arvioidaan ja kehitetään erityiseen tukeen liittyvät tehtävät, toteutusmallit ja toimijoiden roolit sekä varmistetaan resursoinnin riittävyys (TAI)
- Arvioidaan ja kehitetään vastuuopettajuuteen liittyvät tehtävät, toteutusmallit ja toimijoiden roolit sekä varmistetaan resursoinnin riittävyys (TAI)
- Vahvistetaan henkilöstön yhteistoiminnallista suunnittelutyötä ja yhteiskehittämistä (TAI)

Keskeiset kehittämiskohteet toisen asteen tuessa ja ohjauksessa

Henkilöstö

- Varmistetaan riittävät resurssit erityisopetukseen ja opinto-ohjaukseen sekä ammatillisen koulutuksen hallintoon (TAI)
- Kehitetään erityisopettajien, opinto-ohjaajien ja aineenopettajien konsultaatioon perustuvaa yhdessä opettamisen mallia ja erityisopettajien keskinäistä parityöskentelyä (lukio)
- Varmistetaan riittävät resurssit erityisopetukseen ja opinto-ohjaukseen sekä lukion hallintoon (lukio)

Keskeiset kehittämiskohteet toisen asteen tuessa ja ohjauksessa

Sidosryhmät

- Vahvistetaan moniammatillista opiskeluhoitoa ja tehdään siitä näkyvä tuen muoto
- Kehitetään tiedonsiirtoa perusopetuksesta toiselle asteelle
- Tiivistetään ohjausyhteistyötä Turun korkeakoulujen kanssa, jotta varmistetaan toiselta asteelta valmistuvien opiskelijoiden sujuva siirtymä korkeakoulukoulutukseen
- Tiivistetään ohjausyhteistyötä Turun korkeakoulujen kanssa monikielisten opiskelijoiden korkeakoulukoulutukseen siirtymisen tueksi
- Kehitetään yhteistyötä sairaalakoulun kanssa
- Tiivistetään yhteistyötä Turun kaupungin nuorisopalveluiden sekä kolmannen sektorin palvelun tuottajien kanssa

Keskeiset kehittämiskohteet toisen asteen tuessa ja ohjauksessa

Sidosryhmät

- Vahvistetaan työelämässä tapahtuvan oppimisen tukea ja lisätään sekä kehitetään työpaikkaohjaajakoulutusta, erityisesti huomioiden tukea tarvitsevat opiskelijat (TAI)
- Vahvistetaan yhteistyötä erityisesti monikielisten ja tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden huoltajien kanssa (TAI)
- Tiivistetään yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa (TAI)

